

Kopieringsregler för RIO-an slutna folkhögskolor

Behöver man kopiera och använda upphovsrättsligt skyddat material på annat sätt än avtalet medger behövs tillstånd från den eller de som har upphovsrätten till materialet.

Vem får kopiera

Lärare och elever

Läraren kan även uppdra åt någon annan utföra själva kopieringen. Kopieringen får bara göras för undervisning.

Vad får kopieras

Svenska och utländska verk

Lärare och elever får kopiera och dela texter, bilder och noter från offentliggjort svenskt och utländskt material. Material kan hämtas från såväl fysiska böcker, läromedel, dagstidningar, veckotidningar, tidskrifter etc. som från digitala publikationer på till exempel internet.

Inte ljud och rörlig bild

Man får däremot inte kopiera ljud och rörlig bild, exempelvis spela in eller ladda ner radio-/TV-program, klipp från YouTube, film, ljudfiler, inspelad musik, datorspel och datorprogram. För det behövs separata avtal.

Hur man får kopiera

Kopiera digitalt och analogt

Lärare och elever får kopiera verk digitalt och analogt. De kopierade verken får användas för undervisning.

Kopiera genom att exempelvis

- Ladda ner
- Fota av
- Skriva ut
- Skanna
- Kopiera i kopiator
- Kopiera för att lägga in i presentationer för undervisning, till exempel i PowerPoint
- Spara digitala kopior, t.ex. på slutet nätverk, på USB etc.

Hur man får dela

Dela digitalt och analogt

Lärare och elever får dela kopierade verk digitalt och analogt. Det kopierade materialet får användas inom undervisningsgrupperna.

Dela genom att exempelvis

- Göra mejlutskick inom undervisningsgruppen
- Projicera
- Dela ut papperskopior

Hur mycket som får kopieras och delas

Digitalt – motsvarande 15 A4-sidor

Lärare och elever får kopiera och dela motsvarande 15 A4-sidor från en och samma digitala källa, exempelvis från en nyhetssajt.

Fotokopiera och skanna – 15/15-regeln

15/15-regeln innebär att du, från pappersförlaga, får kopiera och dela högst 15 procent av antalet sidor i boken eller skriften, men inte mer än 15 sidor. Ur en bok på 100 sidor kan du alltså kopiera upp till 15 sidor. Är boken eller skriften på 60 sidor kan du kopiera upp till 9 sidor. Det är med andra ord inte tillåtet att alltid kopiera 15 sidor utan antalet kopiesidor blir beroende av hur omfattande utgåva du kopierar ur.

Om du behöver fotokopiera eller skanna ett kapitel eller en artikel som omfattar några få sidor mer än de som nämns i begränsningsregeln ovan är det trots begränsningen tillåtet att kopiera och dela upp till tre ytterligare sidor. Ur en bok på 100 sidor eller mer kan du alltså kopiera och dela upp till 18 sidor om det behövs för att kapitlet eller artikeln ska bli fullständigt. Är boken på 60 sidor kan du kopiera som mest upp till 11 sidor.

Antalet kopior per elev

Från en pappersförlaga får man göra så många kopior att eleverna får var sin och läraren själv får några.

Lärarens kopiering till sig själv

Som lärare får du göra en (1) papperskopia av en bok till dig själv (däremot får du inte spara boken i digital form). När kopian är till dig själv får du alltså kopiera verket i sin helhet – utan att behöva ta hänsyn till 15/15-regeln.

Hur kopiorna får användas

Bara som komplement i undervisningen

Kopierat material får bara användas som ett komplement till de förlagsutgivna läromedel som varje elev normalt förutsätts ha tillgång till i undervisningen.

Det är alltså inte tillåtet att kopiera och dela för att ersätta läromedel. Vad som är "normal tillgång" kan variera mellan olika ämnen, men utgångspunkten är att det ska finnas ett förlagsutgivet grundmaterial till varje elev (lärobok/e-läromedel).

Det kopierade materialet får bara användas inom undervisningsgruppen. Kopior som sparas digitalt får bara vara åtkomliga för lärare och elever i undervisningsgruppen. Läggs digitala kopior in på skolans interna nätverk är det alltså enbart läraren och lärarens elever i undervisningsgruppen som får ha åtkomst till kopiorna. Elevernas åtkomst ska vara begränsad till det aktuella läsåret.

Det är **inte** tillåtet att kopiera och dela visst material

Förlagsutgivet läromedel

Sådant förlagsutgivet läromedel som eleven normalt förutsätts ha tillgång till i undervisningen får inte kopieras.

Engångsmaterial

Arbetsböcker och motsvarande som innehåller övningar, tester och liknande och som är framtaget för engångsbruk får inte kopieras.

Om skolan ingått annat avtal

Skolkopieringsavtalets regler gäller inte för sådana digitalt lagrade verk, exempelvis e-läromedel och online-databas, om skolan ingått annat avtal som reglerar hur innehållet får kopieras och delas.

Om en rättighetshavare har meddelat förbud

Några förbud finns inte meddelade på området.

Körmaterial och lösa stämmor

Körmaterial och lösa stämmor som ingår i ensemble- och orkestermaterial får inte kopieras om det finns tillgängligt på den svenska marknaden i separat tryck.

Offentligt framförande

Kopiering av noter för offentligt framförande är inte tillåten, om framförandet avses ske inför en annan krets än den som huvudsakligen består av lärarens klass och elevernas föräldrar.

Ur enskilt musikaliskt verk i samlingsverk

Ur enskilt verk i samlingsverk får lärare endast kopiera en femtedel (20 procent) av notsidorna om det enskilda verket finns tillgängligt på den svenska marknaden i separat tryck. Detsamma gäller för helt avsnitt av verk i samlingsverk.

Kom ihåg namn och källa

Det ska framgå av eller i anslutning till det kopierade materialet från vilken källa det är hämtat.

Även upphovsmannens respektive fotografens namn ska framgå på eller i anslutning till det kopierade materialet.

När du behöver kopiera och dela mer än avtalet medger

Vill du kunna kopiera och dela på annat sätt än avtalet ger rätt till behövs tillstånd från den eller de som har upphovsrätten till materialet.

Rättighetshavare är alla de som äger rättigheterna till materialet. Till en bok kan det exempelvis handla om att skaffa tillstånd från en eller flera författare, översättare, förlag, bildupphovsmän med flera – de anses alla som rättighetshavare till boken. Till din hjälp hittar du information och här.

Om utgåvan är slut i handeln eller inte längre ges ut

Det är inte heller tillåtet att kopiera utan tillstånd bara för att en viss utgåva inte längre finns tillgänglig i handeln eller inte längre ges ut.

I det fallet behövs ett tillstånd från upphovsmän och /eller utgivare innan eventuell kopiering kan ske annars risker man att göra ett intrång i upphovsrätten

Om avtalsreglerna inte följs

Att kopiera och dela material på annat sätt än licensen ger rätt till innebär ett intrång i upphovsmannens ensamrätt.

Intrång i upphovsmannens rättigheter kan medföra både straff och skadestånd.